

Riktlinjer för bidrag till ideella föreningar

1. Bakgrund

Socialnämndens stöd till ideella föreningar¹ syftar till att stärka den ideella sektorns förutsättningar att erbjuda stockholmarna möjligheter att ta del av aktiviteter och verksamheter av god kvalitet. Genom de verksamheter som får bidrag ska stockholmarna kunna delta i aktiviteter och påverka verksamheternas innehåll.

Bidragsgivningen är öppen för föreningar där det frivilliga arbetet är ett viktigt inslag. Bidragsgivningen är ett komplement, och inte ett alternativ, till att driva verksamheten i egen regi eller att upphandla den. Bidragsgivning till en enskild förening initieras genom en ansökan från föreningen. Efter socialnämndens beslut råder det inte ett uppdragsförhållande mellan parterna. Däremot ska verksamheten följa dessa riktlinjer för att bidrag ska kunna beviljas och betalas ut.

2. Vem kan söka bidrag?

Krav som ansökan och föreningen ska uppfylla

Föreningen och ansökan måste uppfylla följande krav för att förvaltningen ska handlägga ansökan. Förvaltningen avvisar ansökan om kraven inte är uppfyllda.

- Föreningen ska vara registrerad hos Skatteverket som ideell förening sedan minst två år från ansökningstillfället. Vid ansökan om projektbidrag och verksamhetsbidrag kan undantagsvis även stiftelser och trossamfund komma ifråga (se avsnitt 4).
- Föreningen ska ha ett bankgirokonto eller postgirokonto registrerat i föreningens namn.
- Det ska framgå av föreningens stadgar att den har en demokratisk uppbyggnad. Det innebär att alla som instämmer i föreningens målsättning enligt stadgarna har rätt att bli medlem i föreningen och att medlemmarna väljer en styrelse med minst tre medlemmar. Det ska också framgå av stadgarna att medlemmarna väljer revisorer som ska granska föreningen. (Punkten gäller inte för stiftelser och trossamfund.)

¹ Riktlinjerna utgår från begreppet ideell förening enligt Skatteverkets registreringsform. Begreppet ideell förening eller förening används i riktlinjerna. Undantagsvis kan även stiftelser och trossamfund beviljas bidrag; dessa ska då följa samma krav som de ideella föreningarna om inte annat framgår av riktlinjerna.

S

- Vid föreningsbidrag och etableringsbidrag (se avsnitt 4) ska föreningen ha minst 25 betalande medlemmar bosatta i Stockholms stad.
- Föreningen ska sedan minst två år ha bedrivit en regelbunden verksamhet i Stockholm för invånare från hela staden.
- Föreningen ska ha redovisat eventuellt tidigare beviljat bidrag i enlighet med förvaltningens anvisningar.
- Ansökan ska avse verksamhet för stockholmarna, i Stockholm.
- Ansökan ska omfatta verksamhet som avser socialnämndens ansvarsområden; annan facknämnds ansvarsområden omfattas inte av dessa riktlinjer. Verksamheten ska vända sig till de målgrupper som ingår i socialtjänstlagens "särskilda bestämmelser för olika grupper" samt eventuella övriga grupper som har bistånd från socialtjänsten.
- Ansökan får inte avse religiös eller partipolitisk verksamhet.
- Bidrag beviljas inte i efterskott.
- Ansökan ska vara gjord i enlighet med förvaltningens anvisningar. Det vill säga den ska vara gjord på särskild blankett samt vara komplett och inlämnad i tid. I ansökan ska föreningen intyga att den uppfyller villkoren för bidraget. (Se "7. Villkor för bidragsmottagare".)

Vem kan inte få bidrag?

Kommunala förvaltningar, ekonomiska föreningar och fackliga eller andra föreningar vars huvudsakliga uppgift är att tillvarata enskilda medlemmars yrkesmässiga eller ekonomiska intressen, kan inte få bidrag från socialnämnden.

Bolag och enskilda personer kan inte komma ifråga för bidragsgivning.

Stiftelser, riksorganisationer och så kallade paraplyorganisationer bör inte heller godkännas.

3. Hur bedöms ansökningarna?

De ansökningar som uppfyller kraven i avsnitt 2 bedömer förvaltningen med utgångspunkt i nedanstående kriterier. Förvaltningen gör en sammanvägd bedömning av dessa och ger ett förslag till beslut. Socialnämndens organisations- och föreningsutskott tar därefter ställning till förslaget på sitt sammanträde.

S

Kriterier för att bedöma ansökningarnaStadsövergripande och öppen verksamhet:

Verksamheten ska vara öppen för och besökas av invånare från hela staden. Verksamhetens definition av målgruppen får inte utesluta någon på grund av kön, ålder, etnicitet, etc., om det inte finns särskilda skäl till det. Verksamheten bör bedrivas i tillgängliga lokaler och i övrigt beakta tillgänglighetsaspekter för verksamheten.

Kompletterande verksamhet:

Verksamheten ska komplettera den verksamhet som socialnämnden bedriver i egen regi eller har upphandlat och även annan verksamhet som får bidrag. Det betyder att förvaltningen ska bedöma att det finns behov av ytterligare verksamhet på området, till exempel genom att verksamheten möter en ny målgrupp och/eller möter den på ett annat sätt än övrig verksamhet. Verksamheten bör avse ett förebyggande och/eller individstödande socialt arbete. Verksamheten ska anknyta till målen i socialnämndens verksamhetsplan. Särskilda prioriteringar av bidragsgivningen kan göras i socialnämndens verksamhetsplan.

Verksamhet med god kvalitet:

Verksamheten ska svara mot rimliga kvalitetskrav på en ideellt driven verksamhet inom det aktuella området. Det ska finnas en rimlig planering och uppföljning samt nödvändiga rutiner för verksamheten. Föreningen ska också ha nödvändiga förutsättningar för uppdraget, till exempel i form av kompetens och etablerade samverkansformer.

Verksamhet med rimliga kostnader:

Verksamhetskostnaderna ska vara rimliga i förhållande till mål/uppdrag och planerade aktiviteter samt omfattningen av verksamheten. Bidraget ska användas till kostnader som är direkt kopplade till verksamheten, till exempel lokalkostnader och kostnader i samband med aktiviteter. Vid projektbidrag och etableringsbidrag ska föreningens planering för eventuell annan finansiering efter det tillfälliga bidraget upphört beaktas i bedömningen.

4. Olika typer av bidrag

Det finns fyra typer av bidrag: *etableringsbidrag och föreningsbidrag samt projektbidrag och verksamhetsbidrag*. En förening kan endast beviljas ett bidrag per verksamhet.

Etableringsbidrag – bidrag för medlemsverksamhet

- En registrerad ideell förening kan beviljas etableringsbidrag.

S

- Föreningen ska inte tidigare ha haft bidrag från socialnämnden.
- Etableringsbidrag ska endast ges till begränsade kostnader, såsom till lokalhyra.
- Bidraget är tidsbegränsat till högst två år med årligt beslut. Beslut om förlängning av bidraget kan dock tas fram till närmaste tidpunkt då föreningen kan bli föremål för prövning av föreningsbidrag.

Föreningsbidrag – bidrag för medlemsverksamhet

- Bidrag kan ges till registrerade ideella föreningar.
- Föreningen ska bedriva verksamhet i huvudsak för sina medlemmar. Föreningsbidraget avser stöd till föreningen som helhet.
- Föreningsbidrag kan beviljas till förening som tidigare har fått etableringsbidrag.
- Bidraget ska betraktas som långsiktigt även om beslut om bidraget tas en gång per år. Om socialnämnden vill avbryta eller avsevärt minska bidraget kan beslut tas om att minska bidraget stegvis.

Projektbidrag – bidrag för utvecklingsprojekt som vänder sig till stadens invånare

- Projektbidrag kan beviljas till registrerad ideell förening. Projektbidrag kan undantagsvis även beviljas till stiftelser. Detta är under förutsättning att stiftelsen bereder staden samma möjlighet till uppföljning som om verksamheten hade bedrivits av en ideell förening.
- Bidraget kan ges till projekt som bidrar till att utveckla nya metoder inom socialt arbete och/eller vänder sig till nya målgrupper.
- Bidraget är tidsbegränsat och kan beviljas för högst två år med årligt beslut. Beslut om förlängning av bidraget kan dock tas fram till närmaste tidpunkt då föreningen kan bli föremål för prövning av verksamhetsbidrag.

Verksamhetsbidrag – bidrag för del av förenings verksamhet, som vänder sig till stadens invånare

- Verksamhetsbidrag kan beviljas till registrerad ideell förening. Verksamhetsbidrag kan undantagsvis även beviljas till stiftelser och trossamfund som har bidrag från socialnämnden när dessa riktlinjer antas. Detta är under förutsättning att dessa organisationer bereder socialnämnden samma möjlighet till uppföljning som om verksamheten hade bedrivits av en ideell förening.
- Verksamhetsbidraget kan beviljas till verksamhet som vänder sig till invånare i staden. Verksamhetsbidraget kan ges till en avgränsad del av en förenings verksamhet.

S

- Verksamhetsbidrag kan beviljas till förening som tidigare har fått projektbidrag.
- Bidraget ska betraktas som långsiktigt även om beslut om bidraget tas en gång per år. Om socialnämnden vill avbryta eller avsevärt minska bidraget kan beslut tas om att minska bidraget stegvis.

5. Hur söker föreningen bidrag?

Socialförvaltningen handlägger ansökningar om bidrag. Handläggningen sker utifrån de krav och kriterier som dessa riktlinjer sätter upp. Socialnämndens organisations- och föreningsutskott fattar beslut om bidrag. Delegationsbeslut kan dock tas enligt nämndens delegationsordning.

Förvaltningen utformar anvisningar och blanketter för ansökan och uppföljning samt fastställer ansöknings- och redovisningstider. Ansökan och redovisning ska ske på särskild blankett.

Förvaltningen ska begära in kompletteringar då ansökan inte är fullständig (Se "2. Vem kan söka bidrag"). Om ansökan inte faller inom nämndens ansvarsområden bör förvaltningen ge råd om andra lämpliga bidragsgivare.

Förvaltningen kan *avvisa* ansökningar där den sökande föreningen inte uppfyller riktlinjernas krav för ansökan och för den sökande föreningen (se "2 Vem kan söka bidrag?"). Förvaltningen kan även *avskryva* ansökningar där föreningen inte har inkommit med kompletterande handlingar inom en månad efter det att förvaltningen har påtalat behovet av det.

6. Utbetalning av bidrag

Beviljade medel utbetalas till bidragsmottagaren i enlighet med ansökan och inlämnad budget samt med dessa riktlinjer och nämndens beslut.

Utbetalningen sker som regel kvartalsvis i förskott. Förvaltningen kan besluta om annan utbetalningsperiod.

7. Villkor för bidragsmottagare

7.1 Redovisning

Redovisning av beviljat bidrag

Föreningen ska ha revisorer samt ha ordnad ekonomisk redovisning som följer god redovisningssed i Sverige och anvisningarna i dessa riktlinjer. Det betyder att bokföringen ska skötas av personer med tillräcklig kompetens och med efterlevnad av bokföringslagen. Lagen innebär bland annat att verifikationer,

S

fakturor och kvitton ska arkiveras och förvaras på ett betryggande sätt, så att det går att följa upp redovisningen. Vid räkenskapsårets slut ska föreningen upprätta ett bokslut, vilket kan vara i form av en årsredovisning, som ska granskas av föreningens revisor.

Det är viktigt att föreningen redan vid ansökan om bidrag, förbereder återrapporteringen till socialförvaltningen. Det är föreningens styrelse som har ansvar för föreningens redovisning till socialförvaltningen.

Redovisningen ska ske i enlighet med god redovisningssed samt med förvaltningens anvisningar på särskild blankett med eventuella efterfrågade bilagor och göras inom utsatt tid.

- Samtliga föreningar ska lämna in föreningens verksamhetsberättelse och bokslut inklusive revisionsberättelse till socialnämnden.
- Samtliga föreningar ska lämna en redovisning av den verksamhet som har bedrivits med stöd av bidraget.
- Vid etableringsbidrag och föreningsbidrag om 75 000 kronor eller mer ska en ekonomisk rapport lämnas över vad bidraget har använts till. Rapporteringen ska endast omfatta bidraget och de kostnader som bidraget har använts till. Det ska i föreningens interna redovisning gå att följa hur bidraget från socialnämnden har använts. Detta kan lämpligen göras genom att använda kostnadsställe i redovisningen där intäkten i form av bidraget från socialnämnden och samtliga kostnader som bidraget används till redovisas.
- Vid projektbidrag och verksamhetsbidrag om 75 000 kronor eller mer ska föreningen också lämna en ekonomisk rapport för det projekt eller den verksamhet som bidraget har beviljats. Rapporteringen ska omfatta samtliga intäkter och kostnader för verksamheten/projektet. Det ska i föreningens interna redovisning gå att följa hur bidraget från socialnämnden har använts. Detta kan lämpligen göras genom att använda kostnadsställe i redovisningen där samtliga intäkter och kostnader för verksamheten/projektet redovisas.
- Om föreningens bokslut inte granskas av en oberoende kvalificerad revisor och vid bidrag om 500 000 kronor eller mer ska föreningens ekonomiska rapport granskas av en oberoende kvalificerad revisor (dvs. en auktoriserad eller godkänd revisor). Revisorn ska granska att föreningens ekonomiska rapport är upprättad enligt dessa riktlinjer samt eventuella övriga instruktioner som socialförvaltningen har lämnat vid beviljandet av bidraget. Granskningen ska ske enligt International Standard on Auditing, ISA 800 – Revision av finansiella rapporter upprättade enligt ramverk för särskilt syfte.

7.2 Övriga villkor

Demokratiska värderingar

Föreningen ska genomsyras av de demokratiska värderingar som råder i samhället. Föreningen ska ha en inriktning som ligger i linje med stadens policy i principiella frågor såsom integration, jämställdhet, mångfald, missbruk och våld samt diskriminering i samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Författningskrav

Föreningen svarar för att uppfylla de krav som ställs på verksamheten i egenskap av arbetsgivare och utövare av en viss typ av verksamhet i författningar, kollektivavtal och motsvarande. Detta gäller exempelvis anmälningsskyldighet av missförhållanden, tystnadsplikt, etc. för de verksamheter som är utförare av socialtjänst. Föreningen ska också se till att ha nödvändiga tillstånd för verksamheten samt se till att det finns rutiner och utrustning för brandsäkerhet. Föreningen ansvarar för att informera sin personal om gällande regler och rutiner.

Avgränsad verksamhet

Om föreningen bedriver flera verksamheter och bidraget endast avser någon av dessa, ska det göras en tydlig åtskillnad mellan verksamheterna (både ekonomiskt och verksamhetsmässigt). Detta är synnerligen viktigt om föreningen bedriver upphandlad eller annan i huvudsak intäktsfinansierad verksamhet då bidraget inte ska ges till sådan förening där det finns risk att bidraget snedvrider en konkurrenssituation.

Reviderad budget

Om beviljat bidrag inte motsvarar ansökt bidrag, ska föreningen lämna in en reviderad budget till socialförvaltningen, där de förändrade förutsättningarna framgår.

Särskilda krav på intern kontroll – om bidraget är 500 000 kronor eller mer

För föreningar som får 500 000 kronor eller mer i bidrag ställer socialnämnden särskilda krav på internkontroll.

- Attest av föreningens betalningar över ett belopp om 10 000 kronor ska göras av två personer i förening innan utbetalning sker (dvs. betalningar över 10 000 kronor måste alltid signeras av två personer).
- Upphandling av varor och tjänster ska ske på affärsmässiga grunder och ska för belopp som överstiger 300 000 kronor göras i konkurrens. Detta innebär att minst tre offerter ska inhämtas för att föreningen ska få en möjlighet till jämförelse mellan varor/tjänster och pris. Beslutet ska motiveras och dokumenteras.

S

Uppföljning

Föreningen ansvarar för att följa upp och utvärdera verksamheten i enlighet med sin ansökan.

Föreningen ska kunna styrka att lämnade uppgifter är korrekta. Förvaltningen ska ha rätt att ta del av föreningens räkenskaper och annat underliggande material till ansökan och redovisningen samt beredas möjlighet att granska organisationens rutiner och kontroller som är kopplade till bidraget.

Förvaltningen kan initiera såväl ekonomisk som verksamhetsmässig revision av verksamhet som har beviljats bidrag. Stadens revisorer ska ha samma tillträde till verksamheten som förvaltningen.

Användande av bidrag och återbetalning

Bidraget ska användas till det som föreningen har ansökt om samt i enlighet med dessa riktlinjer och nämndens beslut om bidrag. Som regel ska bidraget inte beviljas och användas till kostnader för lokalrenovering, inköp av inventarier, billeasing/bilköp och styrelsearbete. Föreningen ska därför i sin ansökan tydliggöra om den har för avsikt att använda bidraget till detta för ett skriftligt godkännande.

Om förutsättningarna för att bedriva projektet/verksamheten som bidrag beviljats till, förändras ska föreningen kontakta socialförvaltningen för att få ett skriftligt godkännande.

Eventuellt bidrag som inte har förbrukats under den period bidraget avser ska återbetalas till socialförvaltningen, om förvaltningen inte skriftligen meddelat annat.

Om villkoren inte uppfylls

Om föreningen inte uppfyller ovan angivna villkor kan förvaltningen hålla inne, stoppa bidraget eller återkräva bidraget.

En förutsättning för bidraget är att lämnade uppgifter är korrekta. Om föreningen har lämnat felaktiga uppgifter i sin ansökan eller redovisning, eller om det har skett stora avsteg från ansökan och dess bilagor såsom stadgar, kan detta föranleda att förvaltningen håller inne, stoppar eller återkräver bidraget.

Om föreningen inte lämnat en komplett återrapportering inom utsatt tid kan förvaltningen hålla inne utbetalningen av bidraget till rapporteringen har lämnats.

Om utbetalt bidrag inte har använts enligt ansökan och nämndens beslut, kan förvaltningen återkräva bidraget.